

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою
ВСП «МФК ім. О.І. Маринеска НУОМА»
Протокол № 1 від «27» 08 2021 р.

Начальник коледжу
Олександр САБУРОВ

**Перелік
вибіркових освітніх компонентів (з анотаціями)
для осіб, які здобувають фахову передвищу освіту
за спеціальністю 275 Транспортні технології (за видами),
спеціалізацією 275.01 «Транспортні технології (на морському та річковому транспорті)»**

(денна/заочна форма здобуття освіти)

Семестр (д/ф)	Рік навчання (з/ф)	Код ОК	Вибіркові освітні компоненти освітньо-професійної програми	Кредити ЄКТС	Форми контролю
Освітні компоненти за вибором здобувача освіти					
5	3	BK1.1	Практична підготовка (технологічна практика для певного напрямку обслуговування перевезень і перевантажень)***	13	залік
Освітні компоненти за довільним вибором****					
4,6	3	BK1.2*	Професійна англійська мова	5	залік, екзамен
5	2	BK1.3**	Метеорологія і океанографія ¹	3	залік
4,6	1	BK1.4**	Морехідна астрономія ¹	3	екзамен
5	3	BK1.5**	Радіонавігаційні прилади та системи ¹	3	залік
5	3	BK1.6**	Електронавігаційні прилади ¹	3	екзамен
5	2,3	BK1.7**	Управління судном ¹	7	залік
5	3	BK1.8**	Використання радіолокатора та засобів автоматичної радіолокаційної прокладки при розходженні суден ¹	4	залік
5	2	BK1.9**	Технологія перевезення вантажів ¹	3	залік
5	2	BK1.10**	Комерційна експлуатація суден ¹	2	залік
4,6	3	BK1.11**	Навігаційні інформаційні системи ¹	3	залік
Всього може бути обрано з переліку вибіркових дисциплін				18	

*) Компетентності та результати навчання, отримання яких забезпечується вибірковыми освітніми компонентами, які відповідають зазначеним у освітньо-професійній програмі «Навігація і управління морськими суднами» за рівнем фахової передвищої освіти.

**) Компетентності та результати навчання, отримання яких забезпечується вибірковыми освітніми компонентами, які відповідають зазначеним у освітньо-професійних програмах інших спеціалізацій:

1 - компетентності наведені у освітньо-професійній програмі «Навігація і управління морськими суднами»;

***) Практична підготовка за певним напрямком обслуговування перевезень і перевантажень та програма практики визначаються за вільним вибором здобувача фахової передвищої освіти.

****) Здобувач обирає вибіркові освітні компоненти з переліку освітніх компонентів за довільним вибором, схваленого методичною радою коледжу обсягом 18 кредитів.

Код ОК	Назва вибіркової навчальної дисципліни	Анотація навчальної дисципліни
ВК1.1	Практична підготовка (технологічна практика для певного напрямку обслуговування перевезень і перевантажень)	13 кредитів ЄКТС Обрання освітнього компоненту вибіркової частини «Практична підготовка (технологічна практика для певного напрямку обслуговування перевезень і перевантажень)» в обсязі 13 кредитів здобувачем, який вступив на програму на основі профільної середньої освіти, дозволяє виконати у повному обсязі вимоги стандарту щодо змісту та обсягу практичної підготовки. Освітній компонент «Практична підготовка (технологічна практика для певного напрямку обслуговування перевезень та перевантажень)» дозволяє здобувачу самостійно обирати вид практичної підготовки та замість для кожного виду технологічної практики відповідно до програми виробничої практики. З урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності, здобувач в рамках програми практики самостійно обирає: технологічну практику за певним напрямком обслуговування перевезень і перевантажень для поглибленого вивчення. Здобувачі, що отримали запрошення від організації, порту або інших компаній у терміни, які не збігаються з графіком освітнього процесу, направляються на індивідуальну практику та переводяться на індивідуальний графік навчання, який визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем фахової передвищої освіти компонентів освітньої програми та відображається у індивідуальному плані навчання. Форма підсумкового контролю – залік
ВК1.2	Професійна англійська мова	5 кредитів ЄКТС Мета вивчення навчальної дисципліни «Професійна англійська мова»: розвиток комунікаційних навичок, письмового спілкування, у тому числі під час виконання професійних обов'язків; оволодіння професійною лексику та фаховою інформацією через англомовні джерела; формування у курсантів (студентів) умінь та навичок, необхідних

		для пошуку, оцінки й обробки англомовної фахової та наукової інформації і для професійного усного й письмового спілкування у багатонаціональному професійному середовищі; формування у курсантів (студентів) міжкультурної компетенції, яка є надзвичайно важливою для роботи в професійному середовищі в умовах культурного різноманіття, оскільки сприяє найбільш ефективній співпраці та запобіганню міжкультурних конфліктів. Програма курсу «Професійна англійська мова» сприяє засвоєнню універсальних і професійних компетентностей, що в свою чергу буде сприяти посадовому росту і успішності на ринку праці відповідно до міжнародних і національних вимог. Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Професійна англійська мова» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною: - здатність вести усну та письмову комунікацію в різних комунікативних ситуаціях, у тому числі на професіональну тематику, з використанням різних форм мовленнєвої діяльності; - здатність використовувати англомовну технічну літературу та здобувати фахову інформацію через англомовні джерела; - знання професійної лексики, необхідної для професійного спілкування та для виконання професійних завдань; - розуміння особливостей представників інших культур у багатонаціональному професійному середовищі та здатність оптимально застосовувати теоретичні базові знання з тематики міжкультурного діалогу та навички міжкультурної комунікації з метою ефективного виконання професійних функцій та завдань. Форма підсумкового контролю – залік/екзамен
ВК1.3	Метеорологія і океанографія	3 кредити ЄКТС Мета вивчення навчальної дисципліни «Метеорологія і океанографія»: - отримання базових теоретичних знань знання і навички, необхідні для того, - щоб добре орієнтуватись в любых погодних умовах і в повній мірі використовувати гідрометеорологічну інформацію від метеорологічних служб різних країн; - ефективно використовувати отримані результати гідрометео спостережень для безпечного мореплавання; - особисті методи спостерігання за погодою і морем, що допомагає більш - ефективно забезпечити курс дотримання і стоянки судна в порту, запобігти втраті - вантажу; - оволодіння спеціальною термінологією. Програма курсу «Метеорологія і океанографія» сприяє засвоєнню універсальних і професійних

		компетентностей, що в свою чергу буде сприяти посадовому росту і успішності на ринку праці відповідно до міжнародних і національних вимог. Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Метеорологія і океанографія» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною: - використовувати та розшифровувати інформацію, отриману з суднових метеорологічних приладів; - застосовувати наявну метеорологічну інформацію; - приймати гідрометеорологічну інформацію від гідрометеорологічних станцій; - оцінювати характеристику різних систем погоди, ураховуючи порядок передачі повідомлень та системи їх запису; - виконувати по заданим умовам розрахунки; - враховувати вплив вітру та течії на управління судном і на підставі аналізу одержаної інформації вносити зміни в передбачений курс і швидкість з метою забезпечення плавання по заданому маршруту. Форма підсумкового контролю - залік
ВК1.4	Морехідна астрономія	3 кредити ЄКТС Мета вивчення навчальної дисципліни «Морехідна астрономія»: - отримання базових теоретичних знань пов'язані з системами сферичних координат; - отримання знань різних систем і одиниць вимірювання часу; - отримання принципів астронавігації і методи його реалізації; - отримання практичних навичок, необхідних для визначення поправок компасів в море і визначення міста положення судна в море по небесним об'єктам; - оволодіння спеціальною термінологією. Програма курсу «Морехідна астрономія» сприяє засвоєнню універсальних і професійних компетентностей, що в свою чергу буде сприяти посадовому росту і успішності на ринку праці відповідно до міжнародних і національних вимог. Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Морехідна астрономія» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною: - розв'язувати паралактичний трикутник за формулами сферичної тригонометрії і спеціальним таблицям; - розв'язувати різноманітні задачі часу; - визначати за допомогою Морського астрономічного альманаху і NAUTICAL ALMANAC годинні кути і схилення світил, час сходу, заходу і кульмінації Сонця і Місяця; - виправляти висоти світил і приводити їх до одного зеніту;

		- працювати з хронометром; - установлювати зоряний глобус або визначник зірок на час та місце спостережень; - добирати світила для спостережень або визначати найменування невідомих світил за допомогою зоряного глобуса або визначника зірок; - вимірювати висоти світил за допомогою секстанта, виконувати його вивірення, визначати і зменшувати поправку індексу секстанта; - визначати поправку компаса методом моментів, по сходу (заходу) верхнього краю Сонця та по Полярної зірці. - визначати місце судна по «одночасним» та «різночасним» спостереженням світил. Форма підсумкового контролю - екзамен
ВК1.5	Радіонавігаційні прилади та системи	3 кредити ЄКТС Мета вивчення навчальної дисципліни «Радіонавігаційні прилади та системи»: - отримання базових теоретичних знань щодо функціональних можливостей відповідних радіонавігаційних систем та приладів і використання їх на судах; - отримання практичних навичок, необхідних для технічної експлуатації радіонавігаційних приладів, встановлених на судах; - вивчення експлуатаційних процедур, вдосконалення навиків експлуатації радіонавігаційних приладів; - оволодіння спеціальною термінологією. Програма курсу «Радіонавігаційні прилади та системи» сприяє засвоєнню універсальних і професійних компетентностей, що в свою чергу буде сприяти посадовому росту і успішності на ринку праці відповідно до міжнародних і національних вимог. Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Радіонавігаційні прилади та системи» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною: - користуватись радіолокатором; - налаштовувати індикатори радіолокатора та забезпечувати їх роботу при різних умовах плавання; - проводити відповідну роботу та враховувати чинники, які впливають на роботу й точність радіолокатора, з метою зменшення або повного усунення негативного впливу цих факторів за допомогою спеціальних пристроїв, з урахуванням умов плавання, для забезпечення безпеки плавання; - за допомогою індикатора радіолокатора виявляти неправильні показання, хибні ехосигнали, засвічення від моря тощо з метою забезпечення безпеки плавання; - за допомогою індикатора радіолокатора виявляти радіолокаційні маяки-відповідачі і пошуково-рятувальні транспондери;

		- користуватись приймачами сигналів супутникових навігаційних систем в різних режимах роботи; - зчитувати навігаційні параметри з дисплея приймача сигналів GPS. Форма підсумкового контролю - залік
ВК1.6	Електронавігаційні прилади	3 кредити ЄКТС Мета вивчення навчальної дисципліни «Електронавігаційні прилади»: - отримання базових теоретичних знань щодо функціональних можливостей відповідних електронавігаційних приладів і використання їх на судах; - отримання практичних навичок, необхідних для технічної експлуатації електронавігаційних приладів, встановлених на судах; - вивчення експлуатаційних процедур, вдосконалення навиків експлуатації електронавігаційних приладів; - оволодіння спеціальною термінологією. Програма курсу «Електронавігаційні прилади» сприяє засвоєнню універсальних і професійних компетентностей, що в свою чергу буде сприяти посадовому росту і успішності на ринку праці відповідно до міжнародних і національних вимог. Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Електронавігаційні прилади» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною: - знання принципу роботи з обладнанням ехолоту та правильно застосовувати одержувану від них інформацію; - знання принципів гіро- та магнітних компасів; - знання систем управління стерном, експлуатаційних процедур та переходу з ручного на автоматичне й навпаки; - уміння визначати поправки гіро- та магнітних компасів з використанням засобів морехідної астрономії та наземних орієнтирів й урахувати такі поправки. Помилки гіро- та магнітних компасів визначаються й правильно застосовуються до курсів та пеленгів; - налаштування органів управління для роботи в оптимальному режимі. Обраний спосіб управління стерном є найбільш підходящим для переважаючих метеорологічних умов, стану моря та суднового потоку, а також передбачуваних маневрів. Форма підсумкового контролю – екзамен
ВК1.7	Управління судном	7 кредитів ЄКТС Мета вивчення навчальної дисципліни «Управління судном»: - придбання знань про судно, як об'єкта управління, а також про управління його рухом при різних умовах і обставинах; - формування у курсантів/студентів комплексу теоретичних й практичних знань та навичок стосовно використання на практиці даних

		про маневрені елементи судна, управлінню рухом судна при різних умовах плавання та ситуаційних обставинах. Програма курсу «Управління судном» сприяє засвоєнню універсальних і професійних компетентностей, що в свою чергу буде сприяти посадовому росту і успішності на ринку праці відповідно до міжнародних і національних вимог. Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Управління судном» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною: - застосовувати Міжнародні правила запобігання зіткненню суден у морі 1972 року, з поправками; - безпечно нести ходову навігаційну вахту; - використовувати шляхи руху відповідно до Загальних положень про встановлення шляхів руху суден; - використовувати інформацію, отриманої з навігаційного обладнання для несення безпечної ходової навігаційної вахти; - забезпечувати судноводіння при відсутності видимості; - здійснювати заходи для захисту та безпеки пасажирів під час аварійних ситуацій; - здійснювати першочергові дії після зіткнення або посадки на мілину; - здійснювати початкову оцінку пошкодження та боротьбу за живучість; - виконувати встановлені процедури під час порятунку людей у морі; - надавати допомоги судну, що зазнає лиха під час аварій, які виникають у порту; - здійснювати виконання встановлених процедур згідно змісту Керівництва з Міжнародного авіаційного та морського пошуку та порятунку (КМАМПП); - використовувати Міжнародний звід сигналів; - здійснювати передачу та прийом світлових сигналів лиха СОС за допомогою азбуки Морзе, як зазначено у Додатку IV до Міжнародних правил запобігання зіткненню суден у морі 1972 року, з поправками, та додатку I до Міжнародного зводу сигналів, а також візуальні одно-літерні сигнали, що також зазначено у Міжнародному зводі сигналів; - враховувати вплив водотоннажності, осадки, диференту, швидкості та запасу води під кілем на діаметр циркуляції та гальмівний шлях; - враховувати вплив вітру та течії на керування судном; - вміти виконувати маневри та процедури під час порятунку людини за бортом; - враховувати ефект просідання, вплив мілководдя і т.п.; - вміти належним чином виконання процедур постановки на якор та швартування.
--	--	--

		- вміти належним чином управляти судном у штормових умовах на рівні експлуатації; - вміти належним чином виконувати операції по буксируванню на рівні експлуатації; - вміти належним чином виконувати плавання судна у льодових умовах на рівні експлуатації. Форма підсумкового контролю - залік
ВК1.8	Використання радіолокатора та засобів автоматичної радіолокаційної прокладки при розходженні суден	4 кредити ЄКТС Мета вивчення навчальної дисципліни «Використання радіолокатора та засобів автоматичної радіолокаційної прокладки при розходженні суден»: - вивчення змісту, застосування та цілей МПЗЗС-72; - надання курсанту (студенту) знань і навичок з використання РЛТ та ЗАРП для забезпечення безпеки мореплавства. Програма курсу «Використання радіолокатора та засобів автоматичної радіолокаційної прокладки при розходженні суден» сприяє засвоєнню універсальних і професійних компетентностей, що в свою чергу буде сприяти посадовому росту і успішності на ринку праці відповідно до міжнародних і національних вимог. Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Використання радіолокатора та засобів автоматичної радіолокаційної прокладки при розходженні суден» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною: - визначення параметрів руху цілі; - розв'язання задач по розходженню з однією ціллю; - розв'язання задач на розходження методом зменшення швидкості; - розв'язання задач на розходження з судном-ціллю зі зміною курсу та швидкості; - розв'язання задачі на розходження з судном-ціллю зі зміною курсу та швидкості; - розв'язання задачі на розходження методом «Два шаги»; - розв'язання задачі на розходження з декількома суднами. Форма підсумкового контролю – залік
ВК1.9	Технологія перевезення вантажів	3 кредити ЄКТС Мета вивчення навчальної дисципліни «Технологія перевезення вантажів»: - формування у курсантів (студентів) комплексу теоретичних знань та практичних умінь з планування та забезпечення безпечного завантаження, розміщення, кріплення, догляду під час рейсу, збереження вантажів які перевозяться та суднах при плаванні у важких погодних умовах, та розвантаження вантажів, забезпечення безпеки життя людини при проведенні вантажних операцій на судні. Вивчення дисципліни повинно надати знання, навички, необхідні для практичної роботи, прийняття обґрунтованих рішень пов'язаних з технологічним

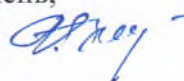
		процесом морського перевезення різних категорій вантажів та виявлення елементів конструкції судна, пошкодження яких відіграє важливу роль для його безпеки. Програма курсу «Технологія перевезення вантажів» сприяє засвоєнню універсальних і професійних компетентностей, що в свою чергу буде сприяти посадовому росту і успішності на ринку праці відповідно до міжнародних і національних вимог. Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Технологія перевезення вантажів» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною: - впливу вантажів, включаючи великовантажні, на морехідність та остійність судна; - безпечної обробки, розміщення та закріплення вантажів на судні; - забезпечення безпеки людського життя при перевезенні та перевантаженні різних вантажів, у тому числі небезпечних операцій; - оволодіння навиками встановлення та підтримання ефективного зв'язку судно-берег при виконанні вантажних операцій; - розуміти основні принципи устрою судна, теорії та чинників, які впливають на посадку й остійність, а також заходів, необхідних для забезпечення посадки та остійності судна; впливу пошкодження та/або затоплення будь-якого з відсіків на посадку а остійність судна та заходів стосовно боротьби із затопленням, яких необхідно вжити; - вимоги Міжнародної морської організації стосовно остійності судна; - оцінки пошкоджень та дефектів, що спричиняються операціями з завантаження та розвантаження; виявлення елементів конструкції судна, які мають вирішальне значення для його безпеки; визначення причин корозії у вантажних приміщеннях та баластних танках, а також яким чином можливо визначити та попередити корозію; - пояснити, яким чином забезпечити надійне виявлення дефектів та пошкоджень, а також розуміння мети «Розширеної програми огляду»; - планувати та забезпечувати безпечне завантаження, розміщення, кріплення, догляд під час рейсу та розвантаження вантажів, у тому числі небезпечних; - здійснювати контроль за посадкою, остійності та напруженнями корпусу, забезпечувати підтримку судна в морехідному стані; - оцінювати виявлені дефекти та пошкодження вантажних приміщень, люкових закриттів і баластних танків та вживати відповідні заходи. Форма підсумкового контролю – залік
ВК1.10	Комерційна експлуатація суден	2 кредити ЄКТС Мета вивчення навчальної дисципліни

		«Комерційна експлуатація суден»: - формування системи знань в області комерційного забезпечення морських перевезень; - надання ґрунтовних і необхідних знань основних понять та уявлень про умови, форми, принципи комерційних взаємовідносин учасників транспортування вантажів в морському суднопластві: судновласників, вантажовласників, операторів портів і терміналів, представників сервісних компаній тощо; - формування практичних навичок щодо розв'язування комерційно- експлуатаційних задач, які виникають в процесі експлуатації судна, для забезпечення високої якості перевезень вантажів на основі сучасної комунікації і правильного оформлення документів, що дозволяє не тільки доставляти вантажі «точно в строк», але і уникати непередбачуваних витрат. Програма курсу «Комерційна експлуатація суден» сприяє засвоєнню універсальних і професійних компетентностей, що в свою чергу буде сприяти посадовому росту і успішності на ринку праці відповідно до міжнародних і національних вимог. Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Комерційна експлуатація суден» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною: - сучасні принципи і методи комерційного забезпечення перевізного процесу; - міжнародні угоди та національні закони які регламентують взаємовідносини сторін; - транспортну документацію при міжнародних перевезеннях вантажів та пасажирів; - організацію та комерційні умови обслуговування та обробки суден у портах; - основні комерційні умови чартерів, рейсового чартеру, фрахтування суден в «тайм-чартер»; - оформлення вантажних документів, морський протест, роботу адміністрації судна щодо пред'явлення претензій; - фрахтовий ринок та його кон'юнктуру, організацію і техніку фрахтування тоннажу; - транспортно-експедиторське обслуговування перевезень; - якість продукції морського транспорту; - страхування відповідальності морського перевізника. - вирішувати комплекс питань пов'язаних з комерційної експлуатацією суден по виконанню перевезень вантажів та пасажирів у системі міжнародного торгівельного суднопластва; - оформляти вантажні документи, морський протест; - здійснювати контроль за прийомом та виданою вантажу; - вести роботу адміністрації судна щодо пред'явлення претензій;
--	--	---

		- захищати інтереси судновласника при виникненні спірних ситуацій та конфліктів в процесі здійснення перевозки. Форма підсумкового контролю - залік
ВК1.11	Навігаційні інформаційні системи	3 кредити ЄКТС Мета вивчення навчальної дисципліни «Навігаційні інформаційні системи»: - опанування знаннями і вміннями майбутнього судноводія з питань обрання безпечного і економічно-оптимального шляху судна; - формування знань щодо здійснення руху судна обраним шляхом з врахування необхідності гарантувати безпеку людського життя на морі та охорону довкілля. Програма курсу «Навігаційні інформаційні системи» сприяє засвоєнню універсальних і професійних компетентностей, що в свою чергу буде сприяти посадовому росту і успішності на ринку праці відповідно до міжнародних і національних вимог. Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Навігаційні інформаційні системи» передбачає здобуття курсантом (студентом) наступних результатів навчання за навчальною дисципліною: - знаходити можливі помилки оператора при роботі з ЕКНІС; - побудувати роботу ЕКНІС, здійснювати зв'язок з датчиками навігаційної інформації та апаратурою реєстрації даних; - здійснювати пошук можливих похибок програмного забезпечення ЕКНІС; - виробляти конфігурацію системи; - тестувати систему; - викликати відображення вторинної РЛС інформації на електронну карту; - переглядати інформацію користувача системою АІС; - коригувати місце судна вручну за інформацією, отриманою від РЛС (пеленг та дистанція); - переглядати зміст формулярів, встановлювати довжину векторів швидкостей цілей; - оцінювати програмування маневру з точки зору навігаційної безпеки; - коригувати місце судна по орієнтиру захопленому ЗАРП; - вибирати електронну карту вручну і правильно використовувати масштаб; - використовувати візир для зняття навігаційної інформації; - встановлювати необхідні інформаційні шари в залежності від навігаційної ситуації; - виконувати конвертацію карт із стандарту S-57 у внутрішній формат ЕКНІС; - виконувати попередню прокладку на карті засобами ЕКНІС при використанні графічного редактору; - використовувати базу даних ЕКНІС для отримання

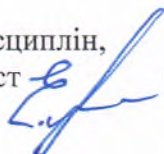
		навігаційної, гідрометеорологічної та іншої інформації; - виставляти огороджуванні ізоляції; - встановлювати тривожну сигналізацію; - створювати попередню прокладку у табличній формі; - зберігати, завантажувати або видаляти створені маршрути; - планувати зворотній перехід; - розраховувати час та координати контрольних та поворотних точок; - вводити додаткову інформацію для врахування вітрового дрейфу та течії; - коригувати місце судна вручну в режимі числення при відключенні приємоіндикаторів систем позиціонування; - виконувати ручну корекцію курсу та швидкості; - розраховувати курс і швидкість, параметри течії; - розраховувати час приходу в задані координати із заданою швидкістю; - розраховувати швидкість руху для приходу в задані координати в зазначений час; - розраховувати висоти припливних явищ; - переглядати та робити записи до суднового журналу; - переводити судновий час; - переглядати архів траєкторій; - виконувати ручну траєкторію коректуру електронних карт; - виконувати напівавтоматичну коректуру електронних карт за інформацією, отриманою на CD диску; - виконувати автоматичну коректуру; - використовувати можливості електронної пошти; - використовувати послуги глобальної інформаційної мережі Інтернет; - оцінювати ситуацію, що склалася для прийняття рішення; - встановлювати необхідний режим зображення; - вводити данні для обліку маневрених та урахування інерційно- гальмових характеристик судна при плануванні переходу; - використовувати систему тривожних повідомлень. Форма підсумкового контролю - залік
--	--	---

Завідувач експлуатаційного та електромеханічного відділень,
викладач, спеціаліст вищої категорії

Світлана ІВЛСВА

Голова циклової комісії експлуатаційних дисциплін,
спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Єлизавета ЛОБАСЮК-СКВОРНЮК